REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000
F: +386 1 478 1607
E: gp.gs@gov.si
http://www.vlada.si/

Na podlagi osmega odstavka 240. člena Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 17/14 in 81/15) izdaja Vlada Republike Slovenije

U R E D B O

o delovanju trga z zemeljskim plinom

1. člen
(vsebina uredbe)

Ta uredba podrobneje ureja pravila za delovanje trga z zemeljskim plinom, obračunavanje odstopanj prevzema in predaje zemeljskega plina, menjavo dobavitelja ter druge elemente, povezane s trgom z zemeljskim plinom na prenosnem sistemu zemeljskega plina in distribucijskih sistemih zemeljskega plina, ki imajo neposreden ali posreden dostop do prenosnega sistema zemeljskega plina v državi.

2. člen
(pomen izrazov)

Poleg izrazov, določenih v Energetskem zakonu EZ-1 (Uradni list RS, št. 17/14 in 81/15; v nadaljnjem besedilu: EZ-1), Uredbi (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o pogojih za dostop do prenosnih omrežij zemeljskega plina in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1775/2005 (UL L št. 211 z dne 14. 8. 2009, str. 36; v nadaljnjem besedilu: Uredba 715/2009/ES), Uredbi Komisije (EU) št. 312/2014 z dne 26. marca 2014 o vzpostavitvi kodeksa omrežij za izravnavo odstopanj za plin v prenosnih omrežjih (UL L št. 91 z dne 27. 3. 2014, str. 15; v nadaljnjem besedilu: Uredba 312/2014/EU) in Uredbi (ES) 984/2013 z dne 14. oktobra 2013 o oblikovanju kodeksa omrežja za mehanizme za dodeljevanje zmogljivosti v prenosnih sistemih zemeljskega plina in dopolnitvi Uredbe (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 273 z dne 15. 10. 2013, str. 5; v nadaljnjem besedilu: Uredba št. 984/2013/EU), imajo posamezni izrazi v tej uredbi naslednji pomen:

1. »*bilančna podskupina*« pomeni skupino udeležencev trga v okviru bilančne skupine, ki se oblikuje s podpisom pogodbe o izravnavi med nosilcem bilančne podskupine in nosilcem bilančne skupine ali nosilcem nadrejene bilančne podskupine;
2. »*dnevno merjeno odjemno mesto*« pomeni, da se količina zemeljskega plina na odjemnem mestu meri in se podatki odčitajo najmanj enkrat na dan dobave zemeljskega plina;
3. »*informacijska platforma*« pomeni informacijski sistem za izmenjavo podatkov med dobavitelji in operaterji sistemov;
4. *»kurilnost zemeljskega plina*« pomeni količino toplote, ki se sprosti pri popolnem zgorevanju zemeljskega plina z zrakom;
5. *»nednevno merjeno odjemno mesto«* pomeni, da se količina zemeljskega plina na odjemnem mestu meri in se podatki odčitajo manj kot enkrat na dan dobave zemeljskega plina*;*
6. *»odjemna skupina na distribucijskem sistemu«* pomeni skupino, v katero operater distribucijskega sistema razvrsti posamezno odjemno mesto končnega odjemalca glede na predvideni odjem zemeljskega plina v skladu z metodologijo za obračunavanje omrežnine za distribucijski sistem zemeljskega plina;

Podpisnik: Miroslav Cerar
Izdajatelj: sigov-ca
Številka certifikata: ac 97 cc 78

7. *»plinski dan«* pomeni časovno obdobje 24 zaporednih ur od 6. ure zjutraj do 6. ure zjutraj naslednjega dne;
8. *»tržni posrednik«* pomeni trgovca na debelo, ki zemeljski plin kupuje in prodaja izključno na virtualni točki in ni uporabnik sistema;
9. »*zgornja kurilnost zemeljskega plina*« pomeni količino toplote, ki se sprosti pri popolnem zgorevanju zemeljskega plina z zrakom, pri čemer voda popolnoma kondenzira. Podaja se v enoti kWh/Nm^3 pri temperaturi zgorevanja 25 °C ter pri referenčni temperaturi zemeljskega plina 0 °C in standardnem tlaku 1,01325 bara.

3. člen
(vrste trgov)

(1) Z zemeljskim plinom se trguje na prostem in izravnalnem trgu.

(2) S prenosnimi zmogljivostmi prenosnega plinovodnega sistema se trguje na primarnem in sekundarnem trgu prenosnih zmogljivosti.

(3) Na trgu z zemeljskim plinom nastopajo naslednji udeleženci trga:
– proizvajalci zemeljskega plina,
– operaterji terminalov za utekočinjeni zemeljski plin, operaterji skladišč zemeljskega plina, operaterji prenosnih sistemov zemeljskega plina in operaterji distribucijskih sistemov zemeljskega plina, vsi v okviru izvajanja dejavnosti gospodarske javne službe,
– dobavitelji,
– trgovci, tržni zastopniki in tržni posredniki z zemeljskim plinom,
– končni odjemalci zemeljskega plina.

(4) Udeleženci trga, ki želijo aktivno sodelovati na trgu z zemeljskim plinom, se uvrstijo v bilančno shemo.

(5) Na trgu prenosnih zmogljivosti nastopajo operater prenosnega sistema in uporabniki prenosnega sistema zemeljskega plina.

4. člen
(prosti trg)

(1) Prosti trg je trg, na katerem udeleženci trga z zemeljskim plinom med seboj prosto sklepajo pogodbe o dobavi zemeljskega plina.

(2) Dobavitelj in odjemalec se prosto dogovorita o pogojih dobave zemeljskega plina.

(3) Vse transakcije z zemeljskim plinom v Republiki Sloveniji se izvedejo v virtualni točki, ki jo uvede in upravlja operater prenosnega sistema zemeljskega plina.

5. člen
(izravnalni trg)

(1) Izravnalni trg je namenjen trgovanju s količinami zemeljskega plina za potrebe izravnave odstopanj prevzema in predaje zemeljskega plina posamezne bilančne skupine na prenosnem sistemu zemeljskega plina ter nakupu in prodaji količin zemeljskega plina za namen uravnoteženja prenosnega sistema s strani operaterja prenosnega sistema.

(2) Na izravnalnem trgu zemeljskega plina se trguje v skladu z Uredbo 715/2009/ES, Uredbo 312/2014/EU in sistemskimi obratovalnimi navodili operaterja prenosnega sistema.

(3) Operater prenosnega sistema kupuje in prodaja zemeljski plin za uravnoteženje prenosnega sistema na pregleden in nepristranski način na trgovalni platformi za izravnavo, ki je del izravnalnega trga. Operater

prenosnega sistema lahko v skladu z Uredbo 312/2014/EU za namen uravnoteženja prenosnega sistema zemeljskega plina uporabi tudi možnost storitve izravnave.

(4) Operater prenosnega sistema na svoji spletni strani objavi informacije o nakupu in prodaji zemeljskega plina za namen uravnoteženja sistema oziroma nabavljenih storitvah izravnave in nastalih stroških oziroma prihodkih, ki so povezani z njimi, v skladu s sistemskimi obratovalnimi navodili operaterja prenosnega sistema.

(5) Operater prenosnega sistema prek trgovalne platforme objavi povpraševanje po zemeljskem plinu in ponudbo za zemeljski plin za namen uravnoteženja sistema tako, da ponudniki zemeljskega plina lahko pravočasno podajo ponudbe na trgovalni platformi za izravnavo.

6. člen
(trg s prenosnimi zmogljivostmi)

(1) Dostop do prenosnega sistema zemeljskega plina je zagotovljen z zakupom zmogljivosti na vstopnih in izstopnih točkah prenosnega sistema. Trg s prenosnimi zmogljivostmi mora delovati tako, da omogoča največjo mogočo dejansko izrabo zmogljivosti prenosnega sistema zemeljskega plina.

(2) Na primarnem trgu s prenosnimi zmogljivostmi operater prenosnega sistema omogoča zakup prenosnih zmogljivosti uporabnikom sistema. Operater prenosnega sistema prodaja na primarnem trgu prenosne zmogljivosti v skladu z Uredbo 715/2009/ES in Uredbo 984/2013/EU ter EZ-1.

(3) Na sekundarnem trgu prenosnih zmogljivosti lahko uporabnik prenosnega sistema prosto razpolaga z zakupljenimi zmogljivostmi na relevantnih točkah. Uporabnik prenosnega sistema ima pravico zakupljene prenosne zmogljivosti na sekundarnem trgu znova prodati ali oddati v podzakup v celoti ali delno drugemu uporabniku prenosnega sistema zemeljskega plina. Na sekundarnem trgu uporabniki prenosnega sistema, razen operaterja prenosnega sistema, na podlagi dvostranskih pogodb prosto trgujejo s pravicami do prenosnih zmogljivosti.

(4) Delovanje trga s prenosnimi zmogljivostmi se podrobneje določi s sistemskimi obratovalnimi navodili operaterja prenosnega sistema.

7. člen
(izravnava odstopanj)

(1) Izvajanje izravnave prevzema in predaje zemeljskega plina v prenosni sistem in iz njega izvaja operater prenosnega sistema zemeljskega plina v skladu z Uredbo 715/2009/ES, Uredbo 312/2014/EU in to uredbo ter sistemskimi obratovalnimi navodili operaterja prenosnega sistema.

(2) Obračunavanje odstopanj prevzema in predaje zemeljskega plina se izvaja med operaterjem prenosnega sistema zemeljskega plina in nosilcem bilančne skupine.

(3) Bilančna skupina se za obračunavanje odstopanj prevzema in predaje zemeljskega plina šteje kot en uporabnik prenosnega sistema zemeljskega plina.

(4) Operater prenosnega sistema zemeljskega plina na podlagi podatkov o predaji in odjemu zemeljskega plina članov posamezne bilančne skupine izračuna količinska odstopanja posameznih bilančnih skupin ter obračuna odstopanja nosilcem bilančnih skupin v skladu s sistemskimi obratovalnimi navodili operaterja prenosnega sistema.

(5) Operater prenosnega sistema vodi seznam sklenjenih bilančnih pogodb in pogodb o izravnavi ter seznam ob vsakokratni spremembi ustrezno posodobi in pošlje Agenciji za energijo. Na zahtevo operater prenosnega sistema Agenciji za energijo pošlje fotokopije posameznih sklenjenih bilančnih pogodb.

8. člen
(bilančna shema)

(1) Bilančna shema je seznam udeležencev na trgu, ki imajo sklenjeno bilančno pogodbo z operaterjem prenosnega sistema ali pogodbo o izravnavi z nosilcem bilančne skupine oziroma podskupine.

(2) Bilančna shema prikazuje hierarhično enolično ureditev pogodbenih odnosov na trgu z zemeljskim plinom, kjer bilančna pogodba z operaterjem prenosnega sistema zemeljskega plina predstavlja vrh hierarhične ureditve. Iz strukture bilančne sheme je za vsakega nosilca bilančne podskupine razvidno, kateri bilančni skupini oziroma bilančni podskupini pripada.

(3) V bilančno shemo operater prenosnega sistema uvrsti vse posamezne fizične ali pravne osebe, ki:
– so sklenile bilančno pogodbo z operaterjem prenosnega sistema ali
– so sklenile pogodbo o izravnavi z nosilcem bilančne skupine ali podskupine in so operaterju prenosnega sistema poslale zahtevane podatke iz tretjega odstavka 13. člena te uredbe.

(4) Operater prenosnega sistema izbriše s seznama vse posamezne fizične ali pravne osebe, ki ne izpolnjujejo več pogojev za uvrstitev v bilančno shemo, in sicer s prenehanjem veljavnosti bilančne pogodbe ali pogodbe o izravnavi.

(5) Operater prenosnega sistema vodi bilančno shemo ter jo ažurno in v hierarhični obliki objavi na svoji spletni strani.

9. člen
(bilančna pogodba)

(1) Bilančno pogodbo skleneta uporabnik sistema in operater prenosnega sistema za namen izravnave in obračunavanja odstopanj.

(2) Bilančna pogodba vsebuje najmanj naslednje vsebine:
– naziv in naslov pogodbenih strank,
– opis načina zajemanja in sporočanja podatkov,
– način napovedovanja količin zemeljskega plina nosilca bilančne skupine,
– obvezo pogodbenih strank, da bosta podatke, ki so neposredno ali posredno pridobljeni pri obračunavanju odstopanj, uporabljali le za namene obračunavanja odstopanj in jih ne bosta sporočali tretjim osebam, razen obveznosti, ki izhajajo iz zakona ali izvedbenega predpisa,
– pravice in dolžnosti pogodbenih strank ob odstopu od pogodbe,
– način reševanja sporov,
– način zavarovanja za primer neplačila pogodbenih obveznosti,
– določbe o trajanju veljavnosti pogodbe in razlogih za njeno prenehanje,
– dolžnost poročanja operaterju prenosnega sistema o članstvu bilančne skupine s pripadajočimi predajnimi mesti.

10. člen
(nosilec bilančne skupine)

(1) Uporabnik sistema zemeljskega plina oblikuje bilančno skupino in postane nosilec bilančne skupine tako, da sklene bilančno pogodbo z operaterjem prenosnega sistema zemeljskega plina v skladu s pogoji, določenimi v sistemskih obratovalnih navodilih operaterja prenosnega sistema.

(2) Nosilec bilančne skupine je lahko nosilec samo ene bilančne skupine in ne more biti nosilec hierarhično podrejene ali nepodrejene bilančne podskupine.

(3) Nosilec bilančne skupine je zlasti odgovoren za:
– napoved prevzema in predaje zemeljskega plina za bilančno skupino operaterju prenosnega sistema,
– plačilo obračunanih količinskih odstopanj bilančne skupine operaterju prenosnega sistema.

(4) Nosilec bilančne skupine vodi seznam članov bilančne skupine in hierarhično evidenco pogodb o izravnavi v svoji bilančni skupini. Nosilec bilančne skupine operaterju prenosnega sistema ažurno pošilja vsakokrat posodobljeni seznam v elektronski obliki v skladu z navodili operaterja prenosnega sistema o načinu posredovanja podatkov, ki jih operater prenosnega sistema objavi na spletni strani.

11. člen
(člani bilančne skupine)

(1) Člani bilančne skupine so lahko udeleženci trga s pripadajočimi prevzemnimi in predajnimi mesti, ki jih nosilec bilančne skupine vključi v svojo bilančno skupino s sklenitvijo odprte pogodbe. Član bilančne skupine je lahko tudi bilančna podskupina, ki se vključi v bilančno skupino s pogodbo o izravnavi med nosilcem bilančne skupine in nosilcem hierarhično nižje bilančne podskupine.

(2) Vsak uporabnik sistema, razen tržnega posrednika na virtualni točki, mora biti član bilančne skupine ali bilančne podskupine.

(3) Član bilančne skupine ali podskupine, ki je pravna ali fizična oseba, mora z nosilcem bilančne skupine ali podskupine pogodbeno urediti medsebojno razmerje, ki vključuje vse pravice in obveznosti z odprto pogodbo o dobavi zemeljskega plina.

(4) Član bilančne skupine ali podskupine, ki je nosilec hierarhično nižje podskupine, z nosilcem bilančne skupine ali podskupine pogodbeno uredi medsebojno razmerje, ki vključuje vse pravice in obveznosti iz obračunavanja odstopanj prevzema in predaje zemeljskega plina za potrebe izravnave z pogodbo o izravnavi.

(5) Na odjemno mesto končnega odjemalca se nanaša le ena pogodba o dobavi, razen v primeru izpolnjevanja pogoja iz petega odstavka 240. člena EZ-1, ko se na eno odjemno mesto končnega odjemalca lahko nanaša več odprtih pogodb o dobavi.

(6) V primeru iz prejšnjega odstavka mora končni odjemalec operaterju sistema in dobaviteljem za to odjemno mesto sporočiti razmerje med bilančnimi skupinami najmanj dva dni pred dnevom dobave, sicer operater sistema upošteva zadnje sporočeno razmerje.

12. člen
(prenehanje bilančne pogodbe)

(1) Nosilec bilančne skupine lahko od bilančne pogodbe odstopi na podlagi pisnega obvestila operaterju prenosnega sistema o odstopu z najmanj dvomesečnim odpovednim rokom. Na želeni dan prenehanja bilančne pogodbe v njegovi bilančni skupini ne sme biti več drugih članov bilančne skupine s pripadajočimi odjemnimi mesti, razen nosilca bilančne skupine.

(2) Operater prenosnega sistema lahko od bilančne pogodbe odstopi na podlagi predhodnega opozorila in pisnega obvestila nosilcu bilančne skupine o odstopu z najmanj enomesečnim odpovednim rokom.

(3) Operater prenosnega sistema na spletni strani objavi začetek postopka odpovedi bilančne pogodbe.

13. člen
(pogodba o izravnavi)

(1) Pogodba o izravnavi je pogodba, s katero pravna ali fizična oseba z nosilcem bilančne skupine ali podskupine uredi izravnavo in obračun odstopanj, s čimer se pravna ali fizična oseba uvrsti v bilančno shemo kot nosilec bilančne podskupine ali hierarhično nižje bilančne podskupine.

(2) Pogodba o izravnavi vsebuje najmanj naslednje vsebine:
– naziv in naslov pogodbenih strank,

– datum začetka veljavnosti pogodbe o izravnavi z določbo, da ta pogodba začne veljati s trenutkom vpisa operaterja prenosnega sistema v bilančno shemo,
– določbo o obveznosti pridobitve soglasja nosilca bilančne skupine za sklepanje pogodb o izravnavi in ustanovitvi bilančne podskupine,
– določbe o razlogih za odpoved z odpovednim rokom,
– določbe o obveznosti obveščanja operaterja prenosnega sistema o sklenitvi pogodb o izravnavi,
– klavzulo, da nosilec bilančne skupine ali podskupine uvršča hierarhično nižjega nosilca bilančne podskupine v svojo bilančno skupino ali podskupino kot odgovornega hierarhično nižje bilančne podskupine,
– klavzulo, da se bilanca bilančne podskupine hierarhično nižje bilančne skupine izravnava prek bilance bilančne skupine ali podskupine hierarhično višje bilančne skupine,
– opis načina zajemanja in sporočanja podatkov,
– način napovedovanja količin zemeljskega plina,
– pravice in dolžnosti pogodbenih strank ob odstopu od pogodbe,
– način reševanja sporov,
– način zavarovanja za primer neplačila pogodbenih obveznosti,
– določbe o trajanju veljavnosti pogodbe in razlogih za njeno prenehanje.

(3) Nosilec bilančne skupine mora o sklenitvi pogodbe o izravnavi, ki je podlaga za ustanovitev posameznih bilančnih podskupin, obvestiti operaterja prenosnega sistema.

(4) Operater prenosnega sistema na podlagi obvestila iz prejšnjega odstavka uvrsti nosilca bilančne podskupine v bilančno shemo in o tem obvesti nosilca bilančne skupine.

14. člen
(bilančna podskupina)

(1) Bilančno podskupino sestavljajo nosilec bilančne podskupine, ki je hkrati član bilančne skupine oziroma bilančne podskupine, in člani bilančne podskupine.

(2) Nosilec bilančne podskupine s pogodbo o izravnavi z nosilcem bilančne skupine oziroma nosilcem neposredno nadrejene bilančne podskupine uredi odgovornost za izravnavo odstopanj članov svoje bilančne podskupine.

(3) Nosilec bilančne podskupine je lahko nosilec ene bilančne podskupine in ne more biti hkrati tudi nosilec katere koli bilančne skupine.

(4) Bilančna podskupina se obravnava kot en član bilančne skupine ali nadrejene bilančne podskupine.

(5) V bilančni skupini ali podskupini se lahko oblikuje več bilančnih podskupin. Nosilec bilančne skupine mora o ustanovitvi bilančne podskupine in njeni hierarhični umestitvi v okviru svoje bilančne skupine obvestiti operaterja prenosnega sistema.

15. člen
(odpoved pogodbe o izravnavi)

(1) Nosilec bilančne skupine ali podskupine lahko odpove pogodbo o izravnavi hierarhično nižjemu članu bilančne skupine ali podskupine v skladu s pogodbeno dogovorjenimi odpovednimi razlogi.

(2) Nosilec bilančne podskupine lahko odpove pogodbo o izravnavi v skladu s pogodbeno dogovorjenimi odpovednimi razlogi pod pogojem, da ima izpolnjene in poravnane vse obveznosti do hierarhično višjega nosilca bilančne skupine oziroma predložena ustrezna finančna kritja za izravnavo in obračun odstopanj ter:
– nima članov bilančne podskupine, ni dobavitelj nobenemu odjemalcu in ne oskrbuje lastnih odjemnih mest, s čimer ga operater prenosnega sistema izbriše iz bilančne sheme, ali

– sklene bilančno pogodbo z operaterjem prenosnega sistema oziroma sklene novo pogodbo o izravnavi z drugim nosilcem bilančne skupine ali podskupine, s čimer ga operater prenosnega sistema ohrani v bilančni shemi.

(3) Nosilec bilančne skupine ali podskupine mora o prenehanju veljavnosti pogodbe o izravnavi, ki jo je sklenil s hierarhično nižjim nosilcem bilančne podskupine, obvestiti nosilca bilančne skupine in operaterja prenosnega sistema.

16. člen
(evidenca pogodb o dobavi)

(1) Vsaka pogodba o dobavi končnemu odjemalcu mora biti evidentirana pri operaterju sistema, na čigar sistemu je odjemno mesto, na katero se ta pogodba nanaša. Vsebina evidence se nanaša na podatke o bilančni pripadnosti.

(2) Operater sistema na podlagi pogodb o dobavi vodi evidenco pripadnosti bilančnim skupinam in podskupinam za odjemna mesta na sistemu v njegovem upravljanju.

17. člen
(zagotavljanje informacij)

(1) Operater prenosnega sistema zagotavlja uporabnikom sistema zadostne, pravočasne in zanesljive informacije v skladu z Uredbo 715/2009/ES in Uredbo 312/2014/EU.

(2) Operater prenosnega sistema vsakemu nosilcu bilančne skupine sporoči končno dodelitev za njegove predaje in prevzeme ter končno količino dnevnih odstopanj najpozneje v desetih delovnih dneh po poteku meseca za pretekli mesec.

(3) Nosilci bilančnih skupin, uporabniki prenosnega sistema in operaterji distribucijskih sistemov zagotavljajo operaterju prenosnega sistema zadostne, pravočasne in zanesljive informacije v skladu z Uredbo 715/2009/ES, Uredbo 312/2014/EU in sistemskimi obratovalnimi navodili operaterja prenosnega sistema.

(4) Operaterji distribucijskih sistemov morajo dobaviteljem, ki dobavljajo zemeljski plin odjemalcem na njihovem samostojnem ali povezanih distribucijskih sistemih, zagotoviti podatke za vsak obračunski interval, in sicer:
– do 9. ure zjutraj za predhodni dan: podatke o celotnem prevzemu zemeljskega plina v distribucijski sistem ter zbirne podatke za dnevno merjena odjemna mesta;
– do petega delovnega dne v tekočem mesecu: podatke o celotnem prevzemu zemeljskega plina v distribucijski sistem ter zbirne podatke za dnevno merjena odjemna mesta za pretekli mesec.

(5) Informacije operaterju prenosnega sistema, nosilcem bilančnih skupin in uporabnikom prenosnega sistema se pošiljajo na varen način v elektronski obliki in so brezplačne za uporabnike sistema. Vsebina in oblika posredovanih podatkov sta enotni in ju določi operater prenosnega sistema v sistemskih obratovalnih navodilih.

(6) Izmenjava informacij mora biti v skladu s 448., 449. in 450. členom EZ-1 in lahko poteka prek enotne informacijske platforme.

18. člen
(določanje odjema zemeljskega plina za nednevno merjena odjemna mesta)

(1) Operater distribucijskega sistema določi dnevni odjem nednevno merjenega odjemnega mesta s smiselno uporabo metodologije iz drugega odstavka 42. člena Uredbe 312/2014/EU. Pri izračunu mora upoštevati dnevno izmerjeno količino zemeljskega plina, ki vstopa v distribucijski sistem.

(2) Če operater distribucijskega sistema izvaja mesečna ali pogostejša odčitavanja merilnih naprav nednevno merjenega odjemnega mesta končnega odjemalca, te podatke uporabi pri določitvi odjema po posameznem odjemnem mestu.

(3) Če operater distribucijskega sistema od dobavitelja ali končnega odjemalca v predpisanem roku pridobi podatke o odčitku merilnih naprav nednevno merjenega odjemnega mesta končnega odjemalca, lahko te podatke uporabi pri določitvi odjema po posameznem odjemnem mestu, če presodi, da odčitek odraža dejansko porabo.

(4) Če se za odjemno mesto spremeni pripadnost bilančni skupini v obdobju mesečnega obračunskega intervala, operater distribucijskega sistema to sorazmerno upošteva pri izračunu deleža odjema bilančne skupine.

19. člen
(alokacija po bilančnih skupinah in podskupinah)

(1) Operater distribucijskega sistema v skladu s sistemskimi obratovalnimi navodili operaterja prenosnega sistema pošlje informacijo o alokaciji količin zemeljskega plina po bilančnih skupinah in podskupinah za vsak posamezen distribucijski sistem oziroma povezane distribucijske sisteme operaterju prenosnega sistema in pripravljavcu prognoz.

(2) Vsota alociranih količin zemeljskega plina po bilančnih skupinah in podskupinah za distribucijsko omrežje iz prejšnjega odstavka se mora ujemati z izmerjeno količino zemeljskega plina, ki vstopa v distribucijski sistem v obdobju, ki ga vsota alociranih količin zajema (dan, mesec).

(3) Operaterji distribucijskih sistemov določijo ali izračunajo na podlagi podatkov odčitavanja števcev nednevno merjenih odjemnih mest dejanski odjem teh odjemalcev v preteklem koledarskem letu, ločeno po bilančnih skupinah in podskupinah, ter ga v elektronski obliki do 31. januarja pošljejo operaterju prenosnega sistema in nosilcem bilančnih skupin.

20. člen
(menjava dobavitelja)

(1) Menjava dobavitelja je postopek, s katerim se za odjemno mesto končnega odjemalca menja obstoječega dobavitelja z novim dobaviteljem zemeljskega plina. Ob menjavi dobavitelja končni odjemalec obdrži pravico dostopa do sistema zemeljskega plina.

(2) Operater sistema izvede menjavo dobavitelja v rokih in pod pogoji iz 162. člena EZ-1, ko prejme zahtevo o menjavi s strani končnega odjemalca ali novega dobavitelja, če ima ta pooblastilo končnega odjemalca.

(3) Zahteva o menjavi iz prejšnjega odstavka vsebuje naslednje podatke:
– naziv in naslov končnega odjemalca,
– identifikacijsko oznako odjemnega mesta pri operaterju sistema,
– naslov oziroma lokacijo odjemnega mesta,
– naziv novega dobavitelja
– kopijo pogodbe o dobavi zemeljskega plina, iz katere morajo biti razvidni najmanj pogodbene stranke, obdobje veljavnosti pogodbe, identifikacijska oznaka odjemnega mesta, ki je predmet pogodbe, in podpisi pogodbenih strank.

(4) Če zahtevo o menjavi posreduje novi dobavitelj, priloži pooblastilo končnega odjemalca, ki je lahko tudi del pogodbe o dobavi.

(5) Če ima končni odjemalec na enem odjemnem mestu več dobaviteljev, v zahtevi o menjavi navede spremembe dobaviteljev in novo razmerje dobav zemeljskega plina med temi dobavitelji.

(6) Zahteva o menjavi lahko vsebuje tudi želeni datum menjave dobavitelja. Operater sistema mora upoštevati želeni datum menjave, če je med želenim dnem menjave in dnem prejetja popolne zahteve obdobje najmanj 21 dni. Če je obdobje krajše, operater v skladu z zmožnostmi izvede menjavo na izraženi želeni datum.

(7) Za končne odjemalce, priključene na distribucijski sistem zemeljskega plina, v zahtevi o menjavi dobavitelja novi dobavitelj navede način izdaje računa v skladu z 249. členom EZ-1.

(8) Operater sistema preveri popolnost zahteve o menjavi. Zahteva o menjavi je popolna, če:
– izpolnjuje pogoje iz tretjega, četrtega, petega in sedmega odstavka tega člena in
– je novi dobavitelj naveden v bilančni shemi, ki jo objavi operater prenosnega sistema.

(9) Če zahteva o menjavi ni popolna, operater sistema ne izvede menjave dobavitelja in o tem obvesti vlagatelja v petih delovnih dneh od prejema obvestila o menjavi. Pri tem navede razlog za nepopolnost zahteve.

(10) Če je zahteva o menjavi popolna, operater sistema določi predviden dan menjave dobavitelja in do zaključka postopka menjave dobavitelja ne more začeti novega postopka menjave dobavitelja za isto odjemno mesto. Operater sistema v petih delovnih dneh od prejema popolne zahteve o menjavi o dnevu menjave hkrati obvesti dosedanjega dobavitelja, novega dobavitelja in vlagatelja zahteve o menjavi. Obvestilo o predvidenem dnevu menjave operater sistema pošlje pred določenim datumom menjave.

(11) Obvestilo operaterja sistema o predvidenem dnevu menjave dobavitelja vsebuje:
– naziv in naslov končnega odjemalca,
– naslov oziroma lokacijo odjemnega mesta,
– identifikacijsko oznako odjemnega mesta,
– predvideni datum menjave dobavitelja,
– naziv novega dobavitelja,
– naziv dosedanjega dobavitelja.

(12) Če odpoved pogodbe o dobavi ni izvedena drugače, se zahteva o menjavi dobavitelja iz tretjega odstavka tega člena šteje kot odpoved pogodbe o dobavi z dosedanjim dobaviteljem, in sicer na dan izvedene menjave dobavitelja.

(13) Po izvedeni menjavi dobavitelja operater sistema v petih delovnih dneh o tem obvesti novega in dosedanjega dobavitelja ter vlagatelja zahteve o menjavi dobavitelja, pri čemer poleg podatkov iz enajstega odstavka tega člena navede še datum izvedene menjave dobavitelja in stanje merilne naprave.

(14) Končni odjemalec zemeljskega plina, ali v njegovem imenu dobavitelj, ima pravico do menjave dobavitelja brez plačila stroškov, ki nastanejo operaterju sistema v postopku menjave. Stroški, ki nastanejo operaterju ob menjavi dobavitelja, so upravičeni stroški operaterja sistema.

(15) Izmenjava podatkov ob menjavi dobavitelja in prekinitvi ali odpovedi pogodbe po 274. členu EZ-1 med dobavitelji in operaterji sistema poteka v elektronski obliki po elektronski pošti ali prek enotne informacijske platforme. Obveščanje končnega odjemalca poteka v elektronski ali pisni obliki, v skladu z odločitvijo končnega odjemalca.

21. člen
(ugotavljanje številčnega stanja merilne naprave odjemnega mesta ob menjavi dobavitelja)

(1) Operater sistema, na katerega sistem je končni odjemalec priključen, ob menjavi dobavitelja ugotovi stanje na merilni napravi končnega odjemalca.

(2) Stanje na merilni napravi je končno stanje, na podlagi katerega dosedanji dobavitelj končnemu odjemalcu zaračuna dobavljeni zemeljski plin. Stanje na merilni napravi pomeni tudi začetno stanje v zvezi z dobavo zemeljskega plina s strani novega dobavitelja.

(3) Za dnevno merjena merilna mesta operater sistema zagotovi stanje na merilni napravi z odčitkom merilne naprave na dan menjave dobavitelja.

(4) Stanje na merilni napravi za nednevno merjena odjemna mesta operater sistema ugotovi z odčitkom na merilni napravi na dan menjave dobavitelja oziroma največ v obdobju +/– pet dni od določenega dneva menjave dobavitelja ter z upoštevanjem časovnega odklona od dneva menjave dobavitelja.

(5) Če operater distribucijskega sistema stanja na merilni napravi za nednevno merjena odjemna mesta zaradi nezmožnosti dostopa do merilnega mesta ne more zagotoviti v skladu s tem členom, se menjava dobavitelja ne izvede. O tem nemudoma obvesti oba dobavitelja.

(6) Dosedanji in novi dobavitelj na svoje stroške preverita odčitano in dejansko stanje na merilnih napravah.

(7) Stroški, ki jih ima operater sistema z odčitavanjem stanja na merilni napravi ob menjavah dobavitelja, se krijejo iz zneska za meritve.

22. člen
(dnevno merjena odjemna mesta)

(1) Odjemna mesta končnih odjemalcev na prenosnem sistemu zemeljskega plina in odjemna mesta končnih odjemalcev na distribucijskih sistemih zemeljskega plina, na katerih je predviden prevzem več kot 800.000 kWh zemeljskega plina na leto, morajo biti opremljena za dnevno merjene količine prevzetega zemeljskega plina.

(2) Odjemna mesta, ki pripadajo več kot eni bilančni skupini, morajo biti dnevno merjena.

(3) Operater sistema mora imeti vzpostavljen sistem dostopa do dnevnih vrednosti meritev za dnevno merjena odjemna mesta iz prvega in prejšnjega odstavka.

(4) Operater sistema mora omogočiti končnemu odjemalcu oziroma na podlagi pooblastila končnega odjemalca dobavitelju zemeljskega plina končnemu odjemalcu dostop do dnevnih vrednosti meritev iz tega člena.

(5) Lastniki odjemnih mest iz prvega in drugega odstavka tega člena operaterju sistema omogočijo namestitev, delovanje in električno napajanje naprav za dnevno merjenje in daljinski prenos podatkov o odjemu zemeljskega plina.

(6) Stroški za vzpostavitev, izvajanje meritev in pošiljanje podatkov iz tega člena so upravičeni stroški operaterja sistema.

23. člen
(račun in poračun)

(1) Dobavitelj in operater sistema izvedeta obračun in izdata račun za porabljeni zemeljski plin in omrežnino ter druge storitve in dajatve praviloma vsak mesec. Poračun se izvede najmanj enkrat letno.

(2) V skladu z 249. členom EZ-1 dobavitelj na željo končnega odjemalca, ki je priključen na distribucijski sistem, izda enotni račun. Zahteva končnega odjemalca po izdaji enotnega računa se izvaja do preklica.

(3) Računi in druge informativne brošure za uporabnika morajo vsebovati informacije na pregleden in uporabniku prijazen način.

(4) Cene na računu, ki se nanašajo na dobavljeni zemeljski plin, se izražajo v EUR/kWh ali EUR/MWh.

(5) Cene na računu, ki se nanašajo na zakupljeno zmogljivost, se izražajo v EUR (za kWh/dan).

(6) Dobavitelj na računu navede tudi:
– naslov oziroma lokacijo odjemnega mesta,
– naziv in naslov končnega odjemalca oziroma plačnika,
– identifikacijsko oznako odjemnega mesta,
– identifikacijsko oznako merilne naprave,
– številčno stanje, uporabljeno za izdajo računa, in način določitve številčnega stanja,
– upoštevane volumetrične količine zemeljskega plina,
– količino dobavljene energije v kWh ali MWh,
– upoštevano kurilnost zemeljskega plina.

(7) V primeru sprememb tarif ali tarifnih postavk v času, ki ga zajema obračun ali poračun, se spremembe prikažejo in upoštevajo v izračunu.

(8) Račun mora imeti jasno označene potrebne podatke za menjavo dobavitelja: identifikacijsko oznako odjemnega mesta in operaterja sistema, naslov oziroma lokacijo odjemnega mesta ter naziv in naslov končnega odjemalca.

(9) Pri pripravi in navedbi podatkov na računu se vrednosti za posamezne enote zaokrožijo na naslednja decimalna mesta:
– za kWh: brez decimalnih mest;
– za MWh: tri decimalna mesta;
– za EUR/kWh: pet decimalnih mest;
– za EUR/MWh: dve decimalni mesti;
– za kWh/Nm^3: tri decimalna mesta;
– za Sm^3 in Nm^3: brez decimalnih mest.

24. člen
(sprememba odjemne skupine odjemnega mesta)

(1) Operater distribucijskega sistema enkrat letno ob poračunu preveri skladnost uvrstitve odjemnega mesta končnega odjemalca v odjemno skupino z aktom agencije, ki določa metodologijo za obračunavanje omrežnine za distribucijski sistem zemeljskega plina.

(2) Če operater distribucijskega sistema ugotovi, da mora biti odjemno mesto uvrščeno v drugo odjemno skupino, ga prestavi v ustrezno odjemno skupino.

25. člen
(kurilnost zemeljskega plina)

(1) Pri preračunu iz volumetričnih enot zemeljskega plina v energijske enote zemeljskega plina se za izvajanje te uredbe upoštevajo objavljene mesečne povprečne zgornje kurilnosti zemeljskega plina za notranje izstopne točke v prenosnem sistemu zemeljskega plina, ki jih na spletni strani in na svoji platformi za objavo podatkov uporabnikom prenosnega sistema objavi operater prenosnega sistema. Operater prenosnega sistema objavi zgornjo kurilnost zemeljskega plina v enoti kWh/Nm^3 in pri izračunu zaokroži vrednosti na tri decimalna mesta.

(2) Operater prenosnega sistema vsak dan na spletni strani in na svoji platformi za objavo podatkov uporabnikom prenosnega sistema objavi povprečno dnevno zgornjo kurilnost zemeljskega plina za notranje izstopne točke v prenosnem sistemu za pretekli dan.

(3) Operater prenosnega sistema drugi dan v mesecu na spletni strani in na svoji platformi za objavo podatkov uporabnikom prenosnega sistema objavi povprečno mesečno zgornjo kurilnost zemeljskega plina za notranje izstopne točke v prenosnem sistemu za pretekli mesec.

(4) V primeru izdaje enotnega računa operater distribucijskega sistema pošlje podatke o uporabljeni zgornji kurilnosti zemeljskega plina in izvedenih pretvorbenih faktorjih iz volumetičnih enot v energijske dobavitelju hkrati s podatki za enotni račun.

26. člen
(kazenske določbe)

(1) Z globo od 5000 do 10.000 eurov se kaznuje za prekršek operater prenosnega sistema zemeljskega plina, ki:
– ne omogoča uporabniku sistema, da razpolaga z odvečnimi zakupljenimi prenosnimi zmogljivostmi na sekundarnem trgu v skladu s tretjim odstavkom 6. člena te uredbe,
– ne izvaja izravnave prevzema in predaje ter obračuna odstopanj tako, kot to določa prvi odstavek 7. člena te uredbe,
– ne posodablja in javno objavlja bilančne sheme v skladu z 8. členom te uredbe,
– ne vodi in posodablja evidence pogodb o dobavi v skladu s 16. členom te uredbe,
– ne zagotavlja informacij uporabnikom sistema v skladu s 17. členom te uredbe,
– ne ugotavlja stanja na merilni napravi v skladu z 21. členom te uredbe,
– ne objavi kurilnosti zemeljskega plina v skladu s 25. členom te uredbe.

(2) Z globo od 1000 do 2000 eurov se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba operaterja prenosnega sistema, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 5000 do 10.000 eurov se kaznuje za prekršek operater distribucijskega sistema, ki:
– ne vodi in posodablja evidence pogodb o dobavah v skladu s 16. členom te uredbe,
– ne zagotavlja informacij v skladu s 17. in 19. členom te uredbe,
– ne določa odjema po bilančnih skupinah in podskupinah v skladu s 17. in 19. členom te uredbe,
– ne ugotavlja stanja merilne naprave v skladu z 21. členom te uredbe,
– ne zagotavlja dnevno merjenih podatkov v skladu z 22. členom te uredbe,
– ne izda računa in poračuna v skladu s 23. členom te uredbe,
– ne izvaja spremembe odjemne skupine v skladu s 24. členom te uredbe,
– ne upošteva objavljene kurilnosti zemeljskega plina iz 25. člena te uredbe.

(4) Z globo od 1000 do 2000 eurov se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba operaterja distribucijskega sistema, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(5) Z globo od 5000 do 10.000 eurov se kaznuje za prekršek dobavitelj, ki:
– ne izvaja postopka menjave dobavitelja v skladu z 20. členom te uredbe,
– ne izda računa in poračuna za končnega odjemalca na distribucijskem sistemu v skladu z določbami 23. člena te uredbe,
– ne upošteva objavljene kurilnosti zemeljskega plina iz 25. člena te uredbe.

(6) Z globo od 1000 do 2000 eurov se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba dobavitelja, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(7) Z globo 1000 do 2000 eurov se kaznuje odjemalec:
– ki operaterju sistema namerno in ponavljajoče onemogoča dostop do merilne naprave za odčitavanje porabe zemeljskega plina,
– ki onemogoča namestitev naprav za dnevno merjenje porabe zemeljskega plina v skladu z 22. členom te uredbe.

27. člen
(prehodne določbe)

(1) Nosilec bilančne skupine v enem mesecu od uveljavitve te uredbe obvesti operaterja prenosnega sistema o vseh ustanovljenih bilančnih podskupinah v okviru svoje bilančne skupine in njihovo hierarhično razmerje.

(2) Postopek menjave dobavitelja zemeljskega plina iz 20. člena te uredbe se prične izvajati s 1. januarjem 2017.

(3) Operater sistema v skladu z drugim odstavkom 22. člena te uredbe vzpostavi sistem dostopa do dnevnih meritev do 1. oktobra 2017.

(4) Dobavitelj in operater sistema zagotovita izdajanje računov in poračunov v skladu z določbami četrtega, petega in šestega odstavka 23. člena od 1. januarja 2017.

28. člen
(prehodna določba za določanje odjema zemeljskega plina za nednevno merjena odjemna mesta)

(1) Ne glede na določbo prvega odstavka 18. člena te uredbe operater distribucijskega sistema do 1. oktobra 2018 določi odjem zemeljskega plina za nednevno merjena odjemna mesta v skladu s tem členom.

(2) Operater distribucijskega sistema zemeljskega plina za vsak obračunski interval določi skupni odjem za nednevno merjena odjemna mesta tako, da od skupne izmerjene predaje zemeljskega plina odšteje odjem vseh dnevno merjenih odjemnih mest.

(3) Operater distribucijskega sistema zemeljskega plina za vsak obračunski interval določi povprečni odjem po posameznih nednevno merjenih odjemnih mestih končnih odjemalcev na podlagi izmerjenega oziroma izračunanega letnega odjema končnih odjemalcev po posameznih nednevno merjenih odjemnih mestih. Pri tem se upošteva poraba na odjemnem mestu v preteklih treh koledarskih letih.

(4) Za nednevno merjena odjemna mesta, za katera ni podatka o odjemu v preteklih treh letih, se letni odjem iz prejšnjega odstavka določi na podlagi projektantsko določene predvidene letne porabe ali na podlagi povprečne porabe primerljivih odjemalcev, če ni na voljo projektantsko določene letne porabe.

(5) Za nednevno merjena odjemna mesta s temperaturno odvisnim odjemom operater distribucijskega sistema pri določitvi odjema upošteva sezonsko dinamiko odjema zemeljskega plina. Pri izračunu se povprečni odjem v mesečnem obračunskem intervalu pomnoži z ustreznim faktorjem za posamezni mesec, in sicer: za januar z 2,26, za februar z 1,96, za marec z 1,46, za april z 0,90, za maj z 0,36, za junij z 0,23, za julij z 0,18, za avgust z 0,21, za september z 0,27, za oktober z 0,61, za november z 1,36 in za december z 2,20.

(6) Iz izračunanih odjemov v skladu s prejšnjim odstavkom operater distribucijskega sistema določi deleže odjema po posameznih odjemnih mestih glede na skupni odjem teh odjemalcev. Operater distribucijskega sistema dnevne vrednosti izračuna po bilančnih skupinah korigira tako, da so enake dnevno sprejetim količinam zemeljskega plina v distribucijski sistem.

(7) Če operater distribucijskega sistema izvaja mesečna ali pogostejša odčitavanja merilnih naprav končnega odjemalca, te podatke uporabi pri določitvi deleža odjema po posameznem odjemnem mestu iz prejšnjega odstavka.

(8) Skupni odjem končnih odjemalcev z nednevno merjenimi odjemnimi mesti operater distribucijskega sistema zemeljskega plina porazdeli po posameznih bilančnih skupinah v sorazmerju z vsoto posameznih izračunanih deležev odjema nednevno merjenih odjemnih mest članov te bilančne skupine.

29. člen
(prenehanje uporabe)

Z dnem uveljavitve te uredbe se preneha uporabljati Uredba o delovanju trga z zemeljskim plinom (Uradni list RS, št. 95/07), razen 22. člena, ki se preneha uporabljati z 31. decembra 2016.

30. člen

(začetek veljavnosti)

Ta uredba začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 00710-26/2016
Ljubljana, dne 22. septembra 2016
EVA 2015-2430-0004

Vlada Republike Slovenije

Dr. Miroslav Cerar
predsednik